

COMMISSIE VAN ADVIES
VOOR DE NIET-VERSPREIDING
VAN KERNWAPENS
JAARVERSLAG 2020

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50 – 1210 Brussel

Ondernemingsnr.: 0314.595.348

○ 0800 120 33 (gratis nummer)

○ FODEconomie

○ @fodeconomie

○ [linkedin.com/company/fod-economie](https://www.linkedin.com/company/fod-economie) (tweetalige pagina)

○ [instagram.com/fodeconomie](https://www.instagram.com/fodeconomie)

○ [youtube.com/user/FODEconomie](https://www.youtube.com/user/FODEconomie)

○ economie.fgov.be

Verantwoordelijke uitgever:

Séverine Waterbley

Voorzitter van het Directiecomité

Vooruitgangstraat 50 – 1210 Brussel

Internetversie

235-21

Inhoud

1. Oprichting	4
2. Samenstelling	4
3. Doel	5
4. Leden in 2020	5
5. Wettelijke aspecten.....	5
6. De context in 2020.....	5
6.1. Activiteiten van de Nuclear Suppliers Group.....	5
6.2. België	6
7. Activiteiten in 2020.....	6
7.1. Vergaderingen	6
7.2. Machtigingen	6
7.3. Weigeringen.....	7
7.4. Adviesverstrekkingen	7
7.5. Andere activiteiten	8

Lijst van tabellen

Tabel 1. Evolutie van het aantal toegekende machtigingen in de voorbije 5 jaar.....	7
Tabel 2. Evolutie van het aantal weigeringen in de voorbije 5 jaar	7

1. Oprichting

Artikel 1 van de wet van 9 februari 1981 houdende de voorwaarden voor export van kernmaterialen en kernuitrustingen, evenals van technologische gegevens, stelt een commissie in die advies geeft over de nucleaire uitvoer vanuit België (hierna de Commissie):

"Met het oog op de uitvoering van de internationale akkoorden betreffende de niet-verspreiding van kernwapens mag niemand kernmaterialen, kernuitrustingen en technologische kernegegevens en hun afgeleiden overdragen aan niet-kernwapenstaten, behalve voor vreedzaam gebruik en na de vereiste controles. Opdat de naleving van die voorwaarden wordt verzekerd, is elke overdracht onderworpen aan een voorafgaande machtiging die, door de Minister tot wiens bevoegdheid de Energie behoort, wordt afgegeven na advies van een commissie van advies waarvan de leden door de Koning worden aangewezen en die onder meer bestaat uit vertegenwoordigers van de Ministers tot wier bevoegdheid de Economische Zaken, de Buitenlandse Zaken, de Buitenlandse Handel, de Justitie, de Volksgezondheid, het Leefmilieu en het Wetenschapsbeleid behoren."¹

Met het koninklijk besluit van 12 mei 1989 betreffende de overdracht aan niet-kernwapenstaten van kernmaterialen, kernuitrustingen, technologische kernegegevens en hun afgeleiden trad de Commissie in werking.

2. Samenstelling

De huidige samenstelling van de Commissie wordt geregeld door het koninklijk besluit van 5 juni 2004 en het koninklijk besluit van 9 december 2008 tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 mei 1989 betreffende de overdracht aan niet-kernwapenstaten van kernmaterialen, kernuitrustingen, technologische kernegegevens en hun afgeleiden.

De koning benoemt de voorzitter van de Commissie en haar leden op voorstel van de volgende ministers:

- de minister bevoegd voor Energie, die de voorzitter aanduidt, de plaatsvervangende voorzitter, een effectief lid en een plaatsvervangend lid;
- de minister bevoegd voor Economie, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst;
- de minister van Buitenlandse Zaken, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst;
- de minister bevoegd voor Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst;
- de minister bevoegd voor Leefmilieu, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst;
- de minister bevoegd voor Buitenlandse Handel, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst;
- de minister bevoegd voor Staatsveiligheid, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst;
- de minister bevoegd voor Volksgezondheid, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst;
- de minister van Landsverdediging, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst;
- de minister bevoegd voor Financiën en Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst;
- de minister bevoegd voor Wetenschapsbeleid, die een effectief lid en een plaatsvervangend lid aanwijst.

Elk gewest kan ook een waarnemer aanwijzen om te zetelen in de vergaderingen van de Commissie.

¹ De wet werd op dit punt aangevuld door het koninklijk besluit dat voorziet dat de ministers tot wie hun bevoegdheid de Landsverdediging en de Administratie der douane en accijnzen behoren, ook vertegenwoordigd zijn binnen de Commissie.

3. Doel

De Commissie brengt advies uit, zoals bedoeld in artikel 1 van de wet.

Tevens brengt de Commissie advies uit over elk ontwerp tot wijziging van de lijst van nucleaire goederen.

4. Leden in 2020

De voorzitter, de ondervoorzitter, de effectieve en de plaatsvervangende leden werden benoemd bij het koninklijk besluit van 7 april 2019 tot benoeming van de voorzit(s)ter, de ondervoorzit(s)ter, de leden en de plaatsvervangende leden van de Commissie van advies voor de niet-verspreiding van kernwapens. Via het koninklijk besluit van 1 maart 2020 werd een nieuw lid en plaatsvervangend lid aangeduid als vertegenwoordiging van de minister van Financiën. De leden worden benoemd voor een termijn van drie jaar, die verlengbaar is, en zetten hun mandaat voort tot de aanneming van een nieuw koninklijk benoemingsbesluit. Eind 2020 werd de procedure gestart om bijkomende leden van de commissie te vervangen, hetgeen via een koninklijk besluit in 2021 zal gebeuren.

5. Wettelijke aspecten

Het opmaken van een jaarverslag van de Commissie van advies voor de niet-verspreiding van kernwapens is geen verplichting die door een wet of besluit is opgelegd.

Door het voorleggen van dit jaarverslag aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers wil de Commissie tegemoetkomen aan de wens van het parlement vermeld in punt 10 van de resolutie van 14 november 2012 tot verbetering van de procedure inzake uitvoer van nucleair materiaal.

6. De context in 2020

6.1. Activiteiten van de Nuclear Suppliers Group

De vaststelling van de voorwaarden voor de uitvoer van nucleaire materialen en de voorbereiding van de lijsten van nucleaire exporten wordt gedaan door de Nuclear Suppliers Group (NSG), waarvan België sinds 1976 een van de leden is. Die groep van nucleaire leveranciers is een groep van landen die inspanningen levert om bij te dragen tot de non-proliferatie van kernwapens door het implementeren van twee reeksen richtlijnen over de uitvoer van nucleaire goederen en aanverwante goederen die verband houden met het nucleaire domein. Die richtlijnen en exportlijsten worden gepubliceerd onder IAEA INFCIRC 254/Part1 (Rev.14, voor de uitvoer van louter nucleaire goederen) en IAEA INFCIRC 254/Part2 (Rev.11, voor de export van goederen voor dubbel gebruik, nucleair en niet-nucleair).

Tijdens de plenaire vergadering van de NSG in Nur-Sultan, Kazachstan in juni 2019 werd bekendgemaakt dat België het NSG-voorzitterschap zou opnemen voor het volgende jaar, 2020. De nodige voorbereidingen werden gemaakt door de betrokken diensten en de plenaire vergadering, die de start van het Belgisch voorzitterschap officieel maakt, stond gepland voor de week van 22-26 juni 2020. Door de COVID-19-pandemie en de geldende globale maatregelen tegen de verspreiding van het virus is die vergadering echter niet kunnen doorgaan en werd ze uitgesteld tot de week van 21-25 juni 2021. Om dat mogelijk te maken was een aanpassing nodig van de procedurele overeenkomsten. Het voorstel van het Belgische voorzitterschap was om de NSG plenaire vergadering te verplaatsen naar het einde van het voorzitterschap van het desbetreffende land. Dat voorstel werd unaniem goedgekeurd door de leden van de NSG. Er zijn in 2020 wel verschillende digitale, eerder informele, vergaderingen georganiseerd door de Consultative Group om nieuwe voorstellen te bespreken, met name over de keuze om de plenaire vergadering aan het begin of aan het einde van een voorzitterschap te houden.

In 2020 bleven de meeste maatregelen getroffen tijdens de plenaire vergadering van de NSG in Nur-Sultan, Kazachstan in juni 2019 actief. Kort samengevat, wisselden de deelnemende

regeringen informatie uit over de wereldwijde uitdagingen op het gebied van non-proliferatie en bevestigden zij hun krachtige steun voor de volledige en doeltreffende uitvoering van het non-proliferatieverdrag (NPV). De deelnemende regeringen blijven de huidige maatregelen om tot volledige denuclearisering en duurzame vrede op het Koreaanse schiereiland te komen steunen, en bevestigden opnieuw hun inzet voor de volledige uitvoering van de resoluties 2371 (2017), 2375 (2017) en 2397 (2017) van de VN-Veiligheidsraad (UNSC). De deelnemende regeringen blijven er bij dat, in overeenstemming met die resoluties, geen van de door NSG gecontroleerde producten aan de DVK mag worden geleverd. De deelnemende regeringen zijn zich bewust van de voortdurende verplichtingen van de internationale gemeenschap in het kader van UNSCR 2231 (2015) voor het nucleaire programma van Iran en de heersende bezorgdheid over de uitvoering ervan. Sinds de laatste plenaire vergadering blijft de NSG informatie ontvangen van de coördinator van het Gezamenlijk alomvattend actieplan (JCPOA) en beperkende maatregelen in dat kader. Daarnaast zette de Groep haar besprekingen voort over aanvragen tot deelname aan de NSG, ook door landen die het NPT niet ondertekenden.

6.2. België

De richtlijnen van NSG worden door ieder deelnemend land, conform zijn nationale wetten en praktijken, in uitvoering gebracht.

België zou het NSG voorzitterschap opnemen voor 2020. De plenaire vergadering die de start van het Belgische voorzitterschap officieel maakt stond gepland voor 22 tot 26 juni 2020. Door de COVID-19-pandemie en de geldende globale maatregelen is de vergadering echter niet kunnen doorgaan en is die uitgesteld tot de week van 21 tot 25 juni 2021 op het einde van het Belgische voorzitterschap.

7. Activiteiten in 2020

7.1. Vergaderingen

De Commissie is in 2020 acht maal bijeengekomen op:

- 16 januari,
- 20 februari,
- 15 juni,
- 13 juli,
- 17 augustus,
- 15 september,
- 13 oktober,
- 03 december.

7.2. Machtigingen

In de loop van 2020 werden 18 machtigingen getekend voor de uitvoer van nucleaire goederen en nucleair verwante goederen voor tweërlei gebruik. Het gaat in het bijzonder om de volgende aanvragen:

- Eén export van een verarmd uranium naar Zuid-Afrika;
- Acht exporten van een grote hoeveelheid aluminium naar India;
- Eén export van een grote hoeveelheid aluminium naar Israël via de Verenigde Staten;
- Eén transfer van technologie naar Zuid-Korea in het kader van een opleiding rond MOX-technologie;
- Eén export van een elektrische kast naar Argentinië;
- Eén export van een elektrische kast naar China;

- Eén export van een grote hoeveelheid glasvezel naar Turkije;
- Eén export van reserveonderdelen voor rondloperpersen naar China;
- Eén export van een frequentieomvormer naar Israël;
- Eén export van een frequentieomvormer naar Indonesië;
- Eén export van een frequentieomvormer naar Qatar;
- Eén export van een heet-isostatische pers naar China.

Tabel 1. Evolutie van het aantal toegekende machtigingen in de voorbije 5 jaar

Jaar	Toegekende machtiging
2016	15
2017	14
2018	29
2019	13
2020	19

7.3. Weigeringen

In de loop van 2020 werden vier weigeringen getekend voor aanvragen voor de uitvoer van nucleaire goederen en nucleair verwante goederen voor tweërlei gebruik. Het gaat in het bijzonder om de volgende aanvragen:

- Eén export van een groot aantal wisselstukken voor een isostatische pers naar Rusland;
- Eén export van aluminiumoxidepoeder naar Iran;
- Twee exporten van een heet-isostatische pers naar China;

Tabel 2. Evolutie van het aantal weigeringen in de voorbije 5 jaar

Jaar	Weigeringen
2016	3
2017	2
2018	3
2019	2
2020	4

7.4. Adviesverstrekkingen

Adviesverstrekking over de driejaarlijkse herziening van weigeringen meegedeeld door België in het kader van de nucleaire exportcontroleregimes.

Adviesverstrekking over verschillende vragen over controles van nucleaire exporten: controle van radioactieve bronnen, controle van onderdelen, controle van software, controle van 3D-printers en hun accessoires.

Adviesverstrekking over specifieke vragen uit de regio's: onregelmatige uitvoeren, analyse van de karakteristieken van de goederen (gevallen waarvoor een regionale vergunning nodig is maar niet altijd een machtiging), informatie over weigeringen die direct door regio's zijn uitgegeven.

Analyse van verschillende intra-Europese overlegprocedures op basis van artikel 11 van Europese verordening 428/2009 en advies over een paar intra-Europese exportaanvragen.

7.5. Andere activiteiten

Deelname van het secretariaat van de Commissie aan de vergaderingen van de Nuclear Suppliers Group: tussentijdse informele, online vergadering in november 2020 en de voorbereiding van de NSG plenaire vergadering in Brussel in 2020. Die werken zijn verder gezet in de loop van 2020 ter voorbereiding van de plenaire vergadering in Brussel in 2021.

Opvolging van administratieve procedures op het gebied van onregelmatige uitvoer van nucleaire goederen en goederen met dubbel gebruik.

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnummer: 0314.595.348
economie.fgov.be